

Сёнтёрү Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухат

84-85 (7509-7510) №№ * Шамат кун, 2007 җулхи октябрён (юпа) 13-мёшё * Хакё ирёклё

Октябрён 14-мёшёнче – Ял хуҗаләх ёҗченёсен тата продукци тирпейлекен промышленноҗра ёҗлекенсен кунё

ЧАВАШ РЕСПУБЛИКИНЧИ ЯЛ ХУҖАЛАХЁН ХИСЕПЛЁ ЁҖЧЕНЁ-СЕМ, АГРОПРОМЫШЛЕННОҖ КОМПЛЕКСЁНЧЁ ЁҖЛЕКЕНСЕМ!
Сире профессия уявёпе – Ял хуҗаләх ёҗченёсен тата продукци тирпейлекен промышленноҗра ёҗлекенсен кунё ячёпе чёререн саламлатат.

Эсир хавәр пурнаҗлакан ёҗшён ответләхә сирёп туйса тәрәтәр. Эсир тәрәшнине паян аграри секторёненчә паләрәмлә улшәнүсем пулса иртёсёҗ.

Республикара ял хуҗаләхё теллевлё аталанат – вильәх-чёрлөх йышё үсет, сёне предприятисем йёркеленёсёҗ, ял тәрәхёсенчә ял хуҗаләх кооперативёсем ёҗлесёҗ. Отрасльте продукци туса илессипе Чаваш Ен Раҗсейре малтисенчен пёри.

Апат-симёҗпе продукци тирпейлекен промышленноҗра туса илекен продукци пахаләхне тата унән ассортиментне үстерессипе, сёне технологиясене, пётём төнчери пахаләх шайён стандарчёсене ёҗе кёртессипе сине тәрса ёҗлесёҗ.

Республикара «Агропромышленность комплексне аталантарасси» пёсәк пёлтерёшлө наци проекчё активлә пурнаҗса кёрсе пырат. Раҗсей Федерацияён Ял хуҗаләх министрствини хакланипе Чаваш Ен уйрәм сынсен хуҗаләхёсем валли сәмәлләтнә кредитсем парассипе малта шутланат, чылай пёсәк регионсем те ситеймёсёҗ. Тёрёссипе наци проектне пурнаҗлама республикари харпәр хәйсен хуҗаләхне тытса пыракан 25 пин уйрәм хуҗаләх хуҗашәнат. Сәкә вәл ял хуҗаләхөн тәнәҗ аталанавёшён тата сынсен пурнаҗ условийёсем йёркеллө пулассишён пёсәк пёлтерёшлө.

Отрасль ёҗченёсемпе ветеранёсене куллен сине тәрса ёҗленёшён, хавхаланушән, хавәрән тивёҗе туйнишён тата таван сёре чунтан юратнишён тав сәмахё калатат.

Пурёсәра та сирёп сывләх, ёҗре әнәҗусем, телей тата тәнәҗләх сунатат!

Чаваш Республикин Президентчө Н. ФЕДОРОВ.

ХИСЕПЛЁ ЯЛ ЁҖЧЕНЁСЕМ!

Сире пурне те Ял хуҗаләхпө продукци тирпейлекен промышленноҗра ёҗлекенсен профессия кунёпө ашшән саламлатат.

Сёр – пирён пуянләх, пире тәрәнтараканё. Вәл хәйне юратакансене яланах пёсәк тухәҗса савантарат. Сәнталәк условийёсене пәхмасар, акса-лартса хаварнә ял хуҗаләх культурисене пухса кёртес тесе хавәртан килнине йалтах таватар. Сәмәлах пулмарё пулин те, ялпәх мар тыр пул ситёнтерсе илтёмёр. Сёр улми анисем те пушанчёҗ. Унән тухәҗе иртнө сүлхинчен кая ан пултәр тесе хавәртан килнине йалтах турәр. Халё вара пахча симёҗпе тымар симёҗе те уйран йёркеллө пурнаҗса кёртес тесе тимлетёр.

Вильәх - чёрлөх продукцине туса илессипе те, район малаллах каят. Кәҗалхи 9 уйәхра та аш, сёт иртнө сүлхи сәк вәхәтринчен ытларах туса илтёмёр. Пирён паянхи теллевлө – малалла татах та үсёмлөрөх вәй хурасси. Ку вара йалтах сирён тәрәшуләхәртан килет. Тавах сире пархатарлө та ырма-кани ёҗсёршён, хавәрән тивёҗсёре чун-чөре хушнә лек пурнаҗланашән.

Ыран – Пукрав. Умра – сивё хёл кунёсем. Сәкә пирён явалпәха татах та үстерме ыйтат. Продукци туса илессипе, вильәх-чёрлөхө әнәҗлә хёл каҗарассипе тимлемелле. Ку телёшпе эсир малашне те хавәртан килнине йалтах пурнаҗласса, йивәрләхсене сөвтерсе, үсёмсем тавасса шанатат.

Пурне те сире сирёп сывләх, әнәҗу, вәрәм та телейлө кун-сүл сунатат, сөмйёрсенчө килёшүле тату пурнаҗ хуҗалантар, сөтел си яланах тулпәх пултәр.

Район пусләхө Ю. ИВАНОВ.

Сывләх сыхлавё

Амәшёсемпе ачисен сывләх керменё

Республикари перинальнәй центра амәшёсемпе ачаләхә хуҗтөлессипе патшаләх пулшәвнө үстерес теллевлө 2001 җулта туса хунә. Юлашки сүлсенчә вәл чәннипех те амәшөсемпе ачисен сывләх керменё пулса тәнә. Сакна Раҗсей Президентчө Владимир Путин Чаваш Енре пулнә чухне хәй курса ёненнө.

Чаваш Республикин сывләхә сыхлас ёҗ тата социаллә аталану министрө Нина Сулонова сёршып пусләхне амәшөсемпе ачаләхә сыхлассипе республикара туса ирттерекен ёҗсем пирки каласа панә.

Пётём ёҗсене комплекслә туса пырасёҗ. Усёмсем те

сук мар. Вәхәт ситмесёрех ача суратасси 15 процент, абортсем тавасси чакнә, суралнә ачасем вилессин шайё пөчөкрөх. Ку кәртартусем кәҗалхи 7 уйәх итогёсемпе Европа кәртартавёсемпе шайлашуллә.

«Сывләх» наци проекчө килёшүллөн 2006-2007 җулсенчә республикана пётёмпе 1 миллиард тенкө ытла килнө. Травмотологин, ортопедин тата эндотропозированин федераллә центрне тунине шутласан вара ку сумма сүлтәләк вёҗленнө телө 4 миллиард тенкө ытла пулат.

Пёсәк пёлтерёшлө наци проектне пурнаҗа кёртнө сёре 42 муниципаллә меди-

цина учрежденийё хуҗашәлат. 2006-2007 җулсенчә республикана 319,5 миллион тенкөлөх 787 диагностика оборудованиёпө тивёҗтернө.

Профилактика сине ытларах тимлөх уйәрәсөҗ. Иртнө сүл бюджет сферинчө ёҗлекен 16 пин сын ытла тата савән чулхө сын сывләхшән сиенлө производствәра вәй хуракансем диспансер тёрёслевөнчө пулнә. Кәҗал вара бюджет сферинчи 52 пин сын тата сывләхшән сиенлө производствәри 29 пин сын диспансеризаци витёр тухнә.

Патшаләх пусләхө перинальнәй центр ертүсипө Алла Самойловапа хәш-пёр кабинетсене кёрсе курнә.

Владимр Путин уйрәмах пулас амәшөсен тата ашшөсен шулөпө интересленсе паллашнә.

Сие юлнә хёраәмсемпе каласнә хыҗсән патшаләх пусләхө вәхәтсәр суралнә ачасене пәхса үстермелли инкубаторта пулнә. Ана хальхи сөнө оборудованипө тивёҗтернө.

«Эпир хальхи вәхәтра наци проектне хуҗашәна туса ирттерекен пётём ёҗ вәл, – паләртнә В. Путин, – ыранхи әнәҗләхән никёснө хывакан кирпөч канә». Вәл савән пекех центр тивёҗтерекен сәмәлләхсемпе паллашнә, юлашки пилөк сүл хушшинчө тунә ситёнүсене пёсәк хак панә.

О. ИЛЬИНСКАЯ.

Суйлав умён

«Единая Россия» партия шанакансем ытларах

Октябрён 10-мёшёнчө «Левада-Центр» политика партияёсен рейтинген социологини телпөвөн итогёсене пёлтернө. «Интерфакс» пёлтернө тәрәх, социологсем паләртнә тәрәх декабрён 2-мёшёнчө Патшаләх Думин депутатчөсен суйлавне хуҗашәнас кәмәллисенчен ытларахшө хәйсен сассисене «Единая Россия» партияшөн пама хатёр.

Октябрён 5-10-мёшөсенчө «Левада-Центр» телпөв ирттернө. 1600 сыннан шу хәш-кәмәллне ыйтса пёлнө. Респондентсен 68 процентчө декабрён 2-мёшөнчө хәйсен сассисене «Единая Россия» партияшөн парасса пёлтернө. «Единая Россия» партия

рейтингё иртнө уйәхрипө танлаштарсан 13 процент үснө. Сәмахран, сентябрь уйәхөнчө хәйсен сассисене уншән пама хатёррисем ыйтса пёлнисенчен 55 процентчө чулхө пулнә.

Иккёмөш вярәнта, иртнө уйәхри пекех, Раҗсей Федерацияёнчи Коммунистсен партияшө. Уншән сасласс текенсем иртнө уйәхра 18 процент пулнә пулсан, халё 15 процент.

«Левада-Центр» даннәйёсемпе сәк тапхәртах ЛДПР рейтингё 11 процентран 6 процента сити, «Справедливая Россия» рейтингё 7 процентран 5 процента сити чакнә. Респондентсен 1-шөр процентчө де-

кабрён 2-мёшөнчө «Яблоко», СПС, «Патриоты России», «Демократическая партия России», «Партия мира и единства», «Партия социальной справедливости» партиясемшөн саслаласса пёлтернө.

Раҗсей гражданёсен 63 процентчө РФ Президентчө Владимир Путин Патшаләх Думин депутатчөсен суйлавёненчө «Единая Россия» партия суйлавсисен списокне ертсе пима килёшнине ку партия суйлавсёсен сассисене пухасси үсет тесе шутлат. Юрий Левада аналитика центрөн телпөвёсем тәрәх вёсенчен 35 процентчө ку партияшөн сасласс текенсен йышө паләрмаллах үсөссө шанат.

Чаваш Республикин Президентчөн Указё

2008 җулта Республика кунне ирттересси сичен

Чаваш Республикин «Чаваш Республикин Патшаләх уявё сичен» саккунёпө килёшүллөн, Чаваш Республикин муниципалитет тытамёсен социаллә пурнаҗса экономика аталанавне малалла хавхалантарас теллевлө сәпла йышәнатат:

1. 2008 җулта Республика кунне уявлассипе сыхәннә телпөмероприятисене Шупашкар хулине, савән пекех социаллә пурнаҗса культура, инженери, транспорт инфрауитәмне аталантарас, ялсенчи строительствәна хәтләх пахаләхне сөклес енөпө пёсәк кәртартусем тунә Йёпреҗ тата Муркаш районёсенчө ирттерес.

2. Чаваш Республикин Министрсен Кабинечөн сәпла тумалла:

2008 җулта Республика кунне хатёрленмелли тата ирттермелли мероприятисен планне, сав шутра чиклө леш енчи хәнәсене чөнсе инвестици форумё, савән пекех пётём Раҗсейри черетлө фестиваль тата халәх пултаруләхөн конкурсёсем ирттерессине хатёрлемелле тата сирёплетмелле;

Чаваш Республикин муниципалитет районёсемпе хула округёсен Республика кунне уявлассипе сыхәннә мероприятисене вёсен территориянчө ирттермелли право сёнесе илмелли конкурс условийёсемпе килёшүллөн Йёпреҗ тата Муркаш районёсене ялсен общество инфрауитәмне аталантарма укса уйәрса памалла.

3. Вярәнти хәй тытамләх органёсене 2008 җулта Республика кунне халалласа йәлана көнө «Акатуй» уявсем, культурапа спорт мероприятиёсем йёркелеме сөнөс.

4. Сәк Указ әна официаллә майпа пичетлесе кәларнә кунран вәй кёрет.

Чаваш Республикин Президентчө Н. ФЕДОРОВ.

2007, юпа, 10, 88 №.

Министр интервью парать

Сәмах – М.В. Игнатёва

Республика министрөсем район хаҗачөн вулаканёсене хәйсен ёҗсө-хөлө, юлашки вәхәтра пирён пурнаҗса пулса ирткен улшәнүсем пирки каласа парасёҗ. Паян редакци хәни – Чаваш Республикин Министрсен Кабинечөн Предсәдателөн сүмө, ял хуҗаләх министрө М.В. ИГНАТЬЕВ. Пирён пурнаҗ условийёсем мөнле пуласси ытларах ял хуҗаләх аталанавёпө сыхәннә май шәпах вёсем сичнен сәмах хуҗкатрө вәл. Интервью 2-мөш страницәра пичетленет.

Официаллә

Суйлав ирттерме

Райхасатән паянхи номерён 3-4-мөш страниценчө РФ Патшаләх Думин тата вярәнти суйлавсене ирттерес телёшпө йышәннә документсене пичетлетпөр. Вәл шутра – суйлав участокёсене йёркелени сичнен калакан йышәну. Районта пётёмпе 51 суйлав участокё пулат.

Патшаләх Думин депутатчөсен суйлавёпө пёрлөх депутатсен районти Пухавне 1 № Октябрь тата 7 № Мән Сөнтёр округёсемпе икө депутат суйламалла. Савән пекех ял тәрәхёсен депутатсен Пухавёсен пилөк депутатне суйламалла. Сәк ыйтусемпе йышәннә документсем те паянхи номерте пичетленёсёҗ.

Юбилей

Саламлатпәр

Муркаш районёнчи Шаптак-Муркаш ялөнчө пурәнәкан **Валентина Александровна АВДЕЕВА**нә юбилей ячөпө саламлатпәр. Сирёп сывләх, телей сунатпәр. Пур тавәнёнчен салам.

Ывәлөсем, пёрлө ёҗленисем, хуранташөсем, юлташөсем, пускилсем.

Юратнә аттеле аннене, кукаҗе тата кукамая – Муркашра пурәнәкан **Галина Александровна Галина**нә юбилей ячөпө саламлатпәр. Сирёп сывләх, вәрәм кун-сүл, иксёлми телей сунатпәр. Сирён ялан хавас кәмәл пултәр, пит-куҗарта сепөс кулә ситсёр. Телейлө пуләр, утас сүләрсем такәр пулччәр.

Саламланёсем: икө хөрө, икө кёрүшө, икө мәнуке, тәхлачи, тавәнөсемпе сывәх сыннисем.